

«Қазына» бөбекжайы
«Қарлығаш» ортаңғы тобы

Балабақшадағы төтенше жағдай

Тәрбиеші: Кулбаева Д.

«ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙДЫҢ АЛДЫН АЛУ»

Төтенше оқиғалардың орын алуы үнемі тұрғындар үшін күтпеген жерден басталып, адамның өмірі мен денсаулығына қауіп төндіреді. Апат алғаш басталғанда қашанда адамдар абдырап, не болып қалғанын түсінбей, не істеу керек екенін біле алмай сасқалақтап қалады. Осындай жағдайлар болмау үшін әрине кішкентай бүлдіршіндерімізден бастап алдын-ала дайындалуымыз керек. Алдын-ала жұмыс балалардың тәжірибе алуымен қатар оны шынай өмірде қолдануға мүмкіндігі бар.

Балабақшаның төтенше жағдай негізіндегі мақсаты - баланың өзін қоршаған ортаны, қауіп көзін түсінуіне жәрдемдесу және балаларға төтенше жағдайды ойын түрінде үлгілеу, талдау және бағалау, қауіпті көре білу, оның қорытындысын болжамдауға үйрету. «101» немесе «112» құтқару қызметіне шолу керектігін үйрету. Алға қойған мақсатты көздей отырып, жүргізілген талдаулар бойынша жүзеге асыру.

Өрт... Бұл соңғы уақытта жиі естілетін қорқынышты сөз. Ал жанудың туындауы - бұл өрт қауіпсіздігі ережелерін, электр жабдықтары мен электр құрылғылырын пайдалану негіздерін сақтамау және отты абайсыз пайдаланудың салдары.

Бала пәтерде немесе үйде жалғыз қалғанда, үлкендерге еліктеп сіріңке алып, қағаз жағып, электр қыздыру құралдарын тоққа қосып немесе алау ұйымдастыруыда мүмкін.

Әрбір ересек адамның міндеті - балалардың отпен ойнауына жол бермеу, оның қауіптілігін түсіндіру. Кейде ересек адамдардың өзі жану белгілерін көргенде, түтін иісінің шыққанына аса мән бермей, өртке қарсы қызметіне ұзақ уақыт хабарламайды. Әдетте, осындай жағдайларда өрттің өршіп, қайғылы жағдайларға әкеп соқтыратыны анық. Осындай әрекеттер болмаудың алдын-алу үшін балаларды балабақшадан бойына сіңіре білуіміз қажет.

Тәрбиешілер балаларға табиғаттың қауіпті құбылысы - өрттің қиратқыш күші екенін, оттың пайдасы мен зияны туралы білімдерін бекітіп қана қоймай, өрт сөндіруші мамандығына қажетті: батылдық, ерлік және сабырлылық керек екенін айтып түсіндіру.

Балалардың қауіпсіздігін сақтау негіздерінде балалардың бойына сіңіру, ойында сақтау және оны үнемі қайталап отыру әр ересек адамның міндеті. Сонда ғана жарқын болашағымыз өз қауіпсіздігін сақтай біледі.

Пролетарлық, 2022

Мақсаты: төтенше жағдайлар кезінде балалардың бойында қауіпсіз жүріс-тұрыс негіздерін қалыптастыру.

Тапсырмалар:

Тәрбиелік:

- төтенше жағдайлар кезінде өзін-өзі ұстаудың барабар әдістеріне үйрету;
- балалардың күнделікті өмірде болуы мүмкін қауіптер туралы түсініктерін қалыптастыруға жағдай жасау; бейтаныс адамдармен қарым-қатынас кезінде мінез-құлық ережелерін қайталау және бекіту;
- өрт қауіпті заттар туралы және өрт қауіпті жағдайлардағы тәртіп ережелері туралы білімдерін қайталау және бекіту;

Дамытушылық:

- балалардың қауіпсіздік ережелерін білуге деген қызығушылығын дамыту;
- балалардың шығармашылық қабілеттерін, ұжымшылдық рухын, өзара көмек пен жанашырлықты дамыту;

Тәрбиелік:

- өз қауіпсіздігіне саналы қатынасты тәрбиелеу;
- жеке азаматтық-құқықтық жауапкершілікке тәрбиелеу;

Білім беру салаларын интеграциялау:

• **әлеуметтік-коммуникативті даму:** балаларды өрт сөндіруші мамандығына құрметпен қарауға, олардың қажырлы еңбегіне құрметпен қарауға, осы мамандықтың қауіптілігін білуге тәрбиелеу; балалардың заттарды өрт қауіпті дәрежесіне қарай топтастыра білуін қалыптастыру; өрт қауіпсіздігі ережелерін есте сақтау; өрттің пайдасы мен зияны туралы түсінік беру; өрт кезінде дұрыс жүріс-тұрыс дағдыларын және өзін-өзі құтқару тәсілдерін бекіту; бейтаныс адамдармен қарым-қатынаста өзін дұрыс ұстай білу;

• **сөйлеуді дамыту:** балалардың сөздік қорын белсендіру: "өрт", "өрт" "төтенше жағдайлар", "қызмет 01"; телефонды пайдалану және "01" нөмірін теру, не болғанын түсіндіре білу, көшеге, үй нөміріне, тегі мен атын атай білу қабілеттерін бекіту;

• **көркемдік-эстетикалық дамыту:** балаларды шығармаларымен таныстыру "От", "Белгісіз батыр туралы әңгіме" С.Я. Маршак, өлең "От" Ф.И. Тютчев, мақал-мәтелдер от және от туралы;

• **дене дамуы:** балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету. Алдын ала жұмыс: өрт қауіпсіздігі туралы сюжеттік суреттерді қарастыру; "Өрт қауіпті", "Өрт кезіндегі тәртіп ережелері", "Абайлаңыз, бейтаныс" әңгімелері; от пен от туралы көркем шығармаларды оқу; өлең жолдарын үйрену; балабақшаға экскурсиялар.

Жабдық: жанғыш заттармен суреттер, "Өрт қауіпсіздігі" демонстрациялық материалы, тәжірибе жасауға арналған жабдықтар.

Балалар топқа кіреді.

I. Ұйымдастыру сәті.

Балалар, саусақ гимнастикасын еске түсірейік "Қайырлы таң!".
Қайырлы таң, көздер!
Сіз ояндыңыз ба?
Қайырлы таң, құлақтар!
Сіз ояндыңыз ба?
Қайырлы таң, қаламдар!
Сіз ояндыңыз ба?
Қайырлы таң, аяқтар!
Сіз ояндыңыз ба?
Қайырлы таң, күн!
Мен ояндым!

Күн бізге күлді, ал сендер бір-біріңе күлесіндер, біз күні бойы жақсы көңіл-күйде боламыз.

II. Негізгі бөлім.

Балалар, біз сіздермен бірге орындықтарға отырып, балабақшада болуы мүмкін төтенше жағдайлар туралы әңгімелестік. Төтенше жағдайлар - бұл адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар. Бұл өрттер, су тасқыны, жер сілкінісі, жанартау атқылауы. Балабақшада бізге не қауіп төндіруі мүмкін деп ойлайсыз?

(Балалардың жауаптары).

Дұрыс. Өрт кезінде өзімізді қалай ұстау керектігін және көшеде күдікті бейтаныс адам сізге жақындаса не істеу керектігін есімізде сақтаймыз. Алдымен балалар, біз өрт қауіпсіздігі ережелері туралы сөйлесетін боламыз.

Енді мен сендерге өлең оқимын:

Біз көптеген ережелерді білеміз,
Біз оларды бала кезінен оқытамыз.
Бірақ қатаң түрде есте сақтау керек
Осындай ережелер туралы:
Ережелер туралы, барлығына түсінікті,
Мұны қалай жасау керектігі туралы,
Сондықтан сіздің барлық үйлеріңізде
Өрт шыққан жоқ.
Ал жалын бізге берді
Жылулық пен мейірімді нұр.

Өрт адамға бұрыннан белгілі болған. Біздің ежелгі ата-бабаларымыз от жағудың қыр-сырын, сырын білген. Олар оны тірі жан деп санады, отты "қолға үйретіп", үңгірлеріне орналастырды. Өрт адамдардың тірі қалуына көмектесті: олар оған тамақ дайындады, суықтан құтқарды, қорқынышты жыртқыштармен күресуге көмектесті. Ежелгі адамдар оны құдай деп санаған және оған табынған. Жылдар мен ғасырлар өтті. Адамдар зауыттар мен фабрикалардағы отты кірпіш жасау, металл балқыту үшін қолдана бастады, электр станцияларының оттықтарында жанармай жанып, олар электр тогын шығарады. Күн де от. Бұл өте ыстық шар. От болмаса, жер бетінде тіршілік болмас еді. Бірақ от тек дос қана емес, сонымен бірге жау бола алады, егер оған

мұқият қарамаса. Өрт бүкіл ауылдар мен қалаларды қиратуы мүмкін. Ежелгі ағаш қалалар өрттен бірнеше рет жанып кеткен. Өртте адамдар жиі қаза табады. Балалар, сендер өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін деп ойлайсыңдар?

(Балалар себептерін сюжеттік суреттер арқылы атайды).

Өрт өртті абайсыз пайдалану, балалардың сіріңкемен және басқа да жанғыш заттармен ойнауы салдарынан болуы мүмкін. Ал қандай заттар жанғыш болып саналады? Біз қазір сіздермен бірге ойнаймыз және осы пәндер туралы білетін боламыз. Сіздің алдыңызда әртүрлі тұрмыстық техника, ойыншықтар және басқа заттар бейнеленген суреттер тұр. Жанғыш заттарды қауіпсіз заттардан бөліп алу керек.

"Өрт қауіпті заттар" ойыны

Енді сіз қандай заттарды жанғыш деп атайтынын білесіз. Балабақшада өрт неден туындауы мүмкін деп ойлайсыз?

(Балалардың жауаптары)

Балабақшаларда электр құрылғылары бар, соның салдарынан қысқа тұйықталу және өрт шығуы мүмкін. Өрттің тағы бір себебі топқа сіріңке немесе оттық әкеліп, оларды ойнауға бел буған бұзақы болуы мүмкін. Сіз қандай заттардың оңай жанатынын, ал қайсысының мүлдем жанбайтынын білесіз бе? Мен сізге "Ғажайыптар өрісін" ойнауды және осы заттардың не екенін білуді ұсынамын.

"Жанып жатыр ма, жанбайды" ойыны

Үстелде қағаз, металл, мата, дәптер, ағаш, әйнек, кітап, су, мұз, қар, тас, үстел және т.б. бейнеленген карточкалар бар. Бала шынды айналдырады, өзі көрсеткен суретті алады және анықтайды бұл зат жанып жатыр немесе жанбайды.

Біздің топта да өрт сөндіру гидранты бар, оның көмегімен кішкене өртті сөндіруге болады. Электрлік заттарды сумен толтыруға бола ма?

Әрине, жоқ. Өрттің өршуіне жол бермеу үшін алдымен оларды өшіріп, содан кейін тығыз көрпемен жабу керек.

Ал, егер өрт өздігінен сөндірілмесе ше?

Балалардың жауаптары.

Өте жақсы. Егер балабақшада өрт басталса, онда өрт дабылы автоматты түрде іске қосылады. Ал бұл не үшін қажет, сіз білесіз бе?

Ол бізге қауіп туралы ескертеді. Дабыл қағылғанын естігеннен кейін біз сабыр сақтауымыз керек. Киініп, бірінен соң бірі сапқа тұрыңыз, ғимараттан тез шығып, өрт туралы хабарлаңыз. Ал қандай мамандықтағы адамдар өртпен күресуде?

Дұрыс. Бұл өрт сөндірушілер. Олардың кәсібі ең қауіпті болып саналады. Өрт сөндірушілерді "отты баптаушылар" деп атайды. Өрт сөндірушілерді қандай нөмірмен шақыруға болады?

Дұрыс 01.

Бұл нөмірді есте сақтауды жеңілдету үшін мен сіздерге осы қызмет туралы өлең оқимын.

Өртті өзіңіз көтере алмайсыз
Бұл жұмыс балаларға арналмаған.
Уақытты босқа өткізбей,
"01" тез арада қоңырау шалыңыз.
Шеберлікпен жаз,
Барлығы өртеніп кетпес үшін.

Өрт сөндірушілерге не айтуымыз керек? (мекен-жайы, тегі, аты)
Жарайсыңдар! Бірақ өрттен басқа су тасқыны мен дауыл болуы мүмкін. Үстел ойынының көмегімен төтенше жағдайларда өзін қалай ұстау керектігін еске түсірейік.

"Төтенше жағдайлар кезіндегі тәртіп ережелері" ойыны

Шаршадыңыз ба? Демалайық.

Дене шынықтыру минуты.

Буратино қолын созды
Бірде еңкейіп, екеуі еңкейіп кетті,
Қолды екі жаққа жайып жіберді,
Кілт табылған сияқты,
Кілтті алу үшін
Аяқтың ұшымен тұру керек.

Демалдыңыз ба?

(Есікті қағу. Бейтаныс адам кіреді.)

Бейтаныс: Сәлеметсіз бе, мен Ксюшаны ала аламын ба?

Тәрбиеші: Сәлеметсіз бе, сіз Ксюша кімсіз?

Бейтаныс: Мен оның тәтесімін.

Тәрбиеші: Ксюша, бұл сенің апаң ба?

Бейтаныс: Ксюшенка, сен мені танымадың ба? Мен сенің Юлия апаңмын. Менімен жүр, мен саған кәмпит беремін. (Ксюша бармайды)
Мен өзіме котенка сатып алдым. Көрсеткім келеді ме? (Ксюша бас тартады)

Ал менің көлігіме мінгің келмей ме?

Тәрбиеші: Ксюша сені танымайтын сияқты. Ал мен саған қыз бере алмаймын. Кет, мен емес, полиция шақырамын.

(Бейтаныс адам кетіп қалады)

Бұл көрініс болды. Ал егер сізге көшеде бейтаныс адам жақындаса, сіз өзіңізді қалай ұстау керектігін білуіңіз керек. Ақыр соңында, бейтаныс адам сізді ұрлап, үйден алысқа алып кетуі мүмкін.

Көшеде бейтаныс адаммен кездескен кездегі тәртіп ережелерін еске түсірейік.

- Көшеде бейтаныс адаммен сөйлесуге болмайды.
- Бейтаныс адам қанша көндірсе де, не ұсынса да, ешқайда кетуге келіспеңіз.
- Ешқашан бейтаныс адамның көлігіне отырмаңыз.
- Бейтаныс адам сізге бірдеңе сыйлауды немесе сатып алуды ұсынса, оған сенбеңіз.
- Егер бейтаныс адам тым табанды болса, көмекке дауыстап шақырыңыз, қашып кетуге тырысыңыз.

Осы ережелерді есте сақтаңыз.

Балалар, біз бүгін өрт кезінде және бейтаныс адамдармен кездескенде жүріс-тұрыс ережелерін қайталадық. Сіз оларды есте сақтап қана қоймай, қиындықтар туындаған жағдайда да орындайсыз деп сенемін.

Baranov. Jps